

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Спеціальність 204-технологія виробництва та переробки продукції
тваринництва

Допускається до захисту
Зав. кафедри генетики,
розведення та селекції тварин,
доктор с-г наук, професор Р.В. Ставецька
« 28 » 11 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

**«Аналіз та удосконалення технології виробництва молока в
ТОВ «Світанок Плюс» та його переробки в ПрАТ
«Обухівський Молокозавод» Київської області»**

Виконав: **Крапивна Валентина Віталіївна**

Керівник доцент: **Бабенко О.І.**

Рецензент

Я, Крапивна В.В., засвічую, що кваліфікаційну
роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2023

Зміст

Завдання

Рецензія

Анотація

Annotation

Відзив керівника

Вступ

1. Огляд літератури. Становлення селекції в Україні як науки.
2. Матеріал і методика виконання роботи
3. Результати власних досліджень
 - 3.1. Характеристика підприємства та аналіз технології виробництва молока
 - 3.2. Аналіз молочної продуктивності корів стада
 - 3.3. Генетичний потенціал бугаїв-плідників
 - 3.4. Аналіз відтворювальної здатності корів
 - 3.5. Технологія переробки молока
4. Економічна ефективність розроблених заходів з удосконалення існуючої технології

Висновки

Пропозиції

Список використаної літератури

Анотація

Крапивна Валентина Віталіївна

Тема: «Аналіз та удосконалення технології виробництва молока в ТОВ "Світанок Плюс" та його переробки в ПрАТ "Обухівський Молокозавод" Київської області»

Молочне скотарство є найбільш складною в організаційно-економічному та технологічному відношенні галуззю. Щоб забезпечити продовольчу безпеку, необхідно на основі глибокого аналізу стану галузі розробити комплекс заходів щодо розвитку поголів'я великої рогатої худоби, її кращого використання та ефективного ведення. Які ж чинники організації виробництва, і в якій мірі вони впливають на розвиток та ефективність скотарства, які заходи забезпечать конкурентоспроможне виробництво молока в умовах ринкової економіки України? Ось те, що є життєво необхідним та особливо актуальним на сучасному етапі.

Тому тема роботи, яка присвячена аналізу та удосконаленню технології виробництва молока в ТОВ "Світанок Плюс" та його переробки в ПрАТ "Обухівський Молокозавод" Київської області є актуальною.

В господарстві утримують велику рогату худобу української чорно-рябої молочної породи. Станом на 1 січня 2022 року в господарстві налічувалось 402 голови із них 164 корови. Для тварин створено оптимальні умови годівлі та утримання, що сприяло гарному стану їхнього здоров'я та прояву високої молочної продуктивності. Аналіз молочної продуктивності на протязі трьох останніх років показав, що рівень надоїв корів постійно зростає, що свідчить про ефективність ведення селекційно-племінної роботи в стаді.

Кваліфікаційна робота магістра містить 42 сторінок, 8 таблиць, 3 рисунки, список використаних джерел із 33 найменувань.

Ключові слова: корови, українська чорно-ряба молочна порода, генетичний потенціал бугаїв-плідників, відтворна здатність.

Annotation

Valentina Krapyvna

Topic: "Analysis and improvement of milk production technology at Svitanok Plus LLC and its processing at Obukhivskiy Molokozavod PJSC, Kyiv region"

Dairy cattle breeding is the most complex branch in terms of organizational, economic and technological relations. In order to ensure food security, it is necessary to develop a set of measures for the development of the cattle population, its better use and effective feeding, based on a deep analysis of the state of the industry. What are the factors of production organization, and to what extent do they affect the development and efficiency of cattle breeding, and what measures will ensure competitive milk production in the conditions of the market economy of Ukraine? This is what is vitally necessary and especially relevant at the present stage.

Therefore, the topic of the work, which is devoted to the analysis and improvement of milk production technology at Svitanok Plus LLC and its processing at Obukhivskiy Molokozavod PrJSC of the Kyiv region, is relevant.

The farm keeps cattle of the Ukrainian Black-and-White dairy breed. As of January 1, 2022, the farm had 402 animals, including 164 cows. Optimum feeding and keeping conditions were created for the animals, which contributed to their good health and high milk productivity. The analysis of milk productivity over the last three years showed that the level of milk yield of cows is constantly increasing, which indicates the effectiveness of the selection and breeding work in the herd.

The master's thesis contains 42 pages, 8 tables, 3 figures, a list of used sources from 33 names.

Key words: cows, Ukrainian Black-and-White dairy breed, genetic potential of sires, reproductive capacity.

Список використаної літератури

1. Гавриленко М. Оцінка молочних корів за стійкістю лактації. *Тваринництво України*. 2002. № 3. С. 17–19.
2. Гармаш О. І. Взаємозв'язок між продуктивністю та відтворювальною здатністю у корів червоної молочної породи. *Біоресурси і природокористування*. 2013. № 3/4, т. 5. С. 100–106.
3. Гиль М. І. Нові методи оцінки лактаційних кривих корів різних заводських типів з використанням математичних моделей. *Зб. наук. праць Харківського національного університету*. 2007. Вип. 15 (40), ч. 1, т. 2. С. 72–81.
4. Гиль М. І. Порівняльна характеристика параметрів стабільності лактаційних кривих корів різних генотипів. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2007. Вип. 2 (40). С. 191–203.
5. Денисюк О. В. Вплив гено- та паратипових факторів на характер лактаційної кривої корів. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. Серія «Тваринництво». 2014. Вип. 2/1. С. 35–38.
6. Денисюк О. В. Продуктивність та відтворювальна здатність корів за різного характеру лактаційної кривої. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2014. Вип. 3 (79), т. 1. С. 169–174.
7. Державний реєстр суб'єктів племінної справи у тваринництві за 2021 рік. Т. 2. М-во аграр. політики та прод-ва України, Нац. акад. аграр. наук України, Ін-т розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця; уклад.: О. В. Романова, С. В. Прийма, Ю. П. Полупан, Д. М. Басовський; заг. ред. С. В. Прийма. Київ, 2022. 192 с. URL: <http://animalbreedingcenter.org.ua/derjplemreestr>
8. Єфіменко М. Я. Неконтрольована «голштинізація» української чорно-рябої молочної породи: очікування та реалії. *Пропозиція*. 2014. № 9. С. 186–189.
9. Інструкція з бонітування великої рогатої худоби молочних і молочном'ясних порід. Інструкція з ведення племінного обліку в молочному і молочно-м'ясному скотарстві. МАП України та ін. Київ, 2004. 75 с.

10. Іванов І. А., Маленівська С. П. Прогнозування довічної молочної продуктивності корів української чорно-рябої молочної породи. *Сучасні проблеми селекції, розведення та гігієни тварин*: зб. наук. праць Вінницького НАУ. Вінниця, 2012. Вип. 5(67). С. 111–114.
11. Іляшенко Г. Д. Вплив генетичних чинників на молочну продуктивність корів. *Розведення і генетика тварин*. 2011. Вип. 45. С. 68–79.
12. Йовенко І. В. Роль корів-рекордисток у поліпшенні стада та генетична подібність корів родин. *Вісник Сумського національного аграрного університету* : науково-методичний журнал : серія «Тваринництво». Суми, 2002. Вип. 6. С. 105-106.
13. Карпенко Б. М. Тривалість життя корів української чорно-рябої молочної та голштинської порід залежно від рівня оцінки описових ознак, які характеризують розвиток тулуба у загальній системі лінійної класифікації екстер'єрного типу. *Вісник Сумського НАУ. Серія «Тваринництво»*. 2021. Вип. 1(44). С.11-22. URL: <https://doi.org/10.32845/bsnau.lvst.2021.1.2>
14. Каратаєва О. І. Сталість лактаційних кривих різних типів формування організму. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2012. Вип. 3. С. 175–182
15. Кобернюк В. Ефективність відбору корів голштинської породи за перші місяці лактації. *Модернізація національної системи управління державним розвитком*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., Тернопіль, 8–9 груд. 2016 р. Тернопіль, 2016. 198 с.
16. Коршун С. И., Климов Н. Н., Комендант Т. М. Генетическая обусловленность продуктивного долголетия коров черно-пестрой породы. *Зб. наук. праць Вінницького національного аграрного університету: серія «Сільськогосподарські науки»*. Вінниця, 2013. Вип. 2 (72). С. 95-100.
17. Кузів М. І., Федорович Є. І., Кузів Н. М. Зв'язок живої маси корів української чорно-рябої молочної породи з їх молочною продуктивністю. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. Суми, 2017. Вип. 5/1 (31). С. 96-101.

18. Козир В. С., Коваленко В. П., Геккієв А. Д. Стан та перспективи племінної роботи в молочному скотарстві півдня України. *Передгірне та гірське землеробство і тваринництво*. 2017. Вип. 61. С. 159–172.
19. Коваль Т. Генетико-популяційні параметри корів української червоної породи залежно від умовної кровності за голштинською породою. *Розведення і генетика тварин*. Київ, 2020. Вип. 60. С. 40–46.
20. Кругляк А. П. Інбридинг у селекції великої рогатої худоби. *Вісник аграрної науки*. 2000. № 12. С. 91.
21. Кругляк А. П., Кругляк О. В., Кругляк Т. О. Особливості прояву господарськи корисних ознак тварин різних генотипів голштинської породи в Україні. *Розведення і генетика тварин*. Київ, 2021. Вип. 62. С. 37–48.
22. Кругляк А. П. Методичні основи використання кросбридингу в молочному скотарстві. *Розведення і генетика тварин*. Київ, 2016. Вип. 52. С. 41–48.
23. Мазур Н. П., Федорович Є. І., Федорович В. В. Продуктивне довголіття молочної худоби за різних методів розведення. *Розведення і генетика тварин*. Київ, 2018. Вип. 55. С. 102–112.
24. Полупан Ю. П., Мельник Ю. Ф., Бірюкова О. Д. Вплив генетичних чинників на продуктивність корів. *Розведення і генетика тварин*. Київ, 2019. Вип. 58. С. 41–51.
25. Петренко І. П., Шестозуб М. І., Биковець Н. І. Молочна продуктивність дво- і три породних первісток ДПЗ «Тростянець». *Розведення і генетика тварин*. Київ : Аграрна наука, 1995. Вип. 28. С. 3–7.
26. Рубан С. Ю., Федота О. М., Матвеев М. А. Стан племінного тваринництва та напрями селекції в молочному скотарстві України. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. Київ, 2018. Вип. 289. С. 51–62.
27. Сучасний світовий досвід міжпородного схрещування у молочному скотарстві та його використання в Україні; за ред. М. І. Башенка. Київ: *Аграрна наука*, 2017. 30 с.

28. Ставецька Р.В., Динько Ю.П. Ріст, розвиток і молочна продуктивність первісток української чорно-рябої молочної породи залежно від типу конституції. *Аграрна наука та освіта поділля: збірник наукових праць міжнар. наук.-практ. конф.* м. Кам'янець-Подільський. Тернопіль: Крок, 2017. Ч.1. С. 277-279.
29. Старостенко І.С., Титаренко І.В. Ефективність використання прогнозованої оцінки племінної цінності бугаїв. *Аграрна наука та освіта поділля: збірник наукових праць міжнар. наук.-практ. конф.* м. Кам'янець-Подільський. Тернопіль: Крок, 2017. Ч.1.С. 279-281
30. Тараненко С. В. Формування продуктивності корів південного типу української чорно-рябої молочної породи. *Науковий вісник «Асканія-Нова»*. Нова Каховка : «ПІЕЛ», 2014. Вип. 7. С. 196–202.
31. Федорович Є. Західний внутрішньопородний тип української чорно-рябої молочної породи. *Тваринництво України*. 2009. № 4, С. 22-23.
32. Федорович Є. І., Сірацький Й. З., Федорович В. В. Молочна продуктивність і якісні показники молока у високопродуктивних корів чорнорябої худоби. *Тваринництво України*. 2000. Вип. 7/8. С. 12–13.
33. Хмельничий Л. М., Вечорка В. В. Вплив частки спадковості голштинської породи та методів підбору на господарськи корисні ознаки корів молочної худоби. *Розведення і генетика тварин*. Київ, 2018. Вип. 55. С. 135–142.